

namreč kmetijske zbornice. To so ustroji ali organi, občestva ali korporacije, kder se samo kmetijski ljudje posvetujejo in sklepajo o koristih in potrebah kmetijskega stanú, to pa na podlagi veljavnega državnega zakona ali postave. Vlada predloži vsako postavo, še preden jo izroči drž. zboru, vselej trgovskim zbornicam v pretres, če ona zadeva trgovske koristi. Dosedanje izkušnje učijo, da je vlada zmiraj ozirala se na mnenja in izjave trgovskih zbornic. Vrhu tega imajo še ove zbornice volilno pravico ter volijo v deželni in državni zbor vsakokrat poslanec. Takšnih zbornic pogrešajo kmetijski ljudje in zato se toliko prezirajo njihove želje in potrebe. Ta krivica mora prenehati. Dajte kmetom kmetijskih zbornic s tistimi pravicami, kakor jih imajo trgovske zbornice! Le tako pride kmetijsko vprašanje v pravi tir in do srečne rešitve.

Vsaka reč mora sprožiti se o pravem času in ta je sedaj nastopil za kmetijske zbornice. Za nje izjavil je se sijajni Dunajski shod avstrijskih katoličanov l. 1889, njih potrebo povdarjali so nemško-liberalni poslanci v državnem zboru in sedaj pripravlja nemška kmetijska družba Štajarska poseben črtež zakona o kmetijskih zbornicah. Zato nameravam, ako bodem izvoljen v poslanca, v državnem zboru delovati v to, da se uvedejo kmetijske zbornice!

Gospodarske stvari.

Čas krmljenja.

Živina ne more si pomagati sama, pa tudi povedati ne more, kaj in kedar bi rada dobila česa za v usta. Ona mora, hoče ali noče, to prepustiti nam, v čijih oblasti biva. Ako pa dobiva, kar in kedar ji je česa treba, tedaj nam je hvaležna in nas rada uboga pri delu, pa tudi nje život, jak in zdrav, dela nam veselje ter prinaša nam denarja, če prodamo živinče, kedar ga nam ni več treba ali pa nas je volja si mesto njega drugo postaviti v hleve.

V skrbi za živino čas krmljenja ni najzadnja briga. V tem ne sme veljati le naša volja, ampak gledati je na potrebe živinčet samih. Glavna stvar pa je v tem red in to natančen red. V jutro, precej rano hoče živinče žreti in na škodo mu je, ako mora dolgo čakati na krmo. To se mu vidi na nemiru, dokler ne dobi krme in kedar jo dobi, na hlastnem žrenji. V tem se izgodi le prerado, da živinče pogoltne krmo va-se, ne da jo poprej dobro oslini in prežveče. Tako pa mu je potlej tudi želodec ne prekuha dobro in zato je pride iz njega več ali manj take, da si je živinče ni porabilo v prid. Taka krma se je torej zastonj izvrgla. Isto velja potlej o krmljenji o poludne in na večer. Ni pa potrebno, da se daje med

tem časom živini krme, ako ni posebej zato uzroka, n. pr. če jo vprežemo in vidimo naprej, da ne bode moči dati ji v pravem času krme.

Kedar pa živino vprežemo, dobro je, če ji pustimo nekaj časa za to, da hrano, katero je dobila va-se, povžije in kolikor, toliko prebavi. Živinčetu ne stori dobro, če se hitro vpreže, ne da prebavi vsaj nekoliko poprej hrano. Ravno tako pa ni modro, če se deva živini v jasli ali pa v gare tudi čez noč krme, češ, da bode zato poprej sita v jutro in zato pripravna za vprego. Tudi živinčetu je treba, da počiva, to pa se ne izgodi, ako celo noč ongavi v krmi. Izlasti pri konjih se dela rado tako, da dobé v gare tudi čez noč krme, posebno, če jih je v jutro zarano treba vpreči. To ni prav in bolje je, če jim človek v jutro rano polaga po tem, ko so si že živali po nekaj izpočile.

Sejmovi. Dne 21. februvarija v Slov. Gradci. Dne 23. februvarija v Braslovčah, pri sv. Filipu in v Teharji. Dne 24. februvarija v Arveži, v Kozjem, v Ločah, v Rogaci, v Laškem trgu in v Slov. Bistrici. Dne 26. februvarija v Gradci in na Bregu v Ptuj in dne 28. v Slov. Gradci.

Dopisi.

Iz Grab pri Središči. („Brusu“.) Nekdo se je predrznil poslati več iztisov „Brusa“ v Središče in tudi na Grabe. Ta list prinaša sploh umazane, protiverske in proticerkvene dopise; tako je prinesel v števil. 3. to leto dopis iz Grab; v njem pa med drugim tudi občino Grabe ometava, češ, da so Grabljenci prilično kupili za zidanje šole prilični prostor, ter so ga hoteli brezplačno odpustiti. Vsako priliko so porabili in ugovarjali zidanju šole v Središči, (sedanja šola Središka stoji tik farne cerkve na Grabah) tako dolgo, da jim ni treba odstopiti prostora, ostane toraj njih lastnina, katera jim bo prilično dosti nesla, kar jim iz srca vošimo. Ob enem pa še grdi našega župnika gosp. V. Venediga. In zakaj? Ker so pravično tirjanje, naj bi se stavila šola pri cerkvi, občin Obrežja, Grab, Šalovec in pa Godincec podpirali; to pa stori v ravno istem „Brusu“ pod telegrami „iz Središča“. Ko smo mi Grabljenci to čitali, ter videli, kako se naš g. župnik in pa g. kaplan pobalinsko napada, spoznali smo takoj, da dopis ni nikoli prišel iz rok Grabljenca, ampak iz tiste umazane meteži, ki ščuje pri nas zmiraj na cerkev in nje duhovnike in poprek na vse, kar je katoliškega. Metež, ki je ta dopis skovala in telegrame iztuhtala, hoče se nekako znesti nad občino Grabe, brž ko ne zato, ker je ona za ta najpripravniji prostor za stavbo nove šole izdala ne malo svotico 2500 gld. in ker je to najbolje jezi, da bi bila po takem

cerkev in šola blizo skupaj. Kaj pa, da bi se torej otroci v njej preveč katoliškega duha navzeli! Mi jej svetujemo torej, posebno pa dopisniku „Brusa“, naj vendar vrže svoje v strup pomočeno pero v kot; nasproti si pa naj izpodi nekje „Olikanega Slovenca“ in naj ga dopisnik svojim somišljenikom pri vsaki priliki čita. Tako bodo vsaj znali, kako se naj obnašajo, posebno če jim že možka brada raste, proti svojim duhovnikom in pa proti ljudem bližnje občine. Občina Grabe pa je imela in ima še danes s tém, da je ta prostor kupila, dober namen in le v korist Središča in drugih farnih občin. „Brusovemu“ dopisniku in pomagačem naj pa samo prislovico še povemo: „Kdor v druge blato meče, ne ostane mu druga nič, kakor blatne roke“.

Izpod Pohorja. (Družba sv. Mohorja.)

Ta družba nas je zveselila s svojimi knjigami, dolgo jih nismo prejeli in smo že vedno spraševali za njimi, da bi skorej prišle. K božičnim praznikom pa smo jih prejeli, da zdaj o dolgih zimskih večerih lahko prebiramo in se učimo. Družba nam daje vsako leto obilno dušnega in kratkočasnega berila, dosta tečne hrane je v njih za dušni in telesni razvoj in slovenski narod naš. Vsaka knjiga se odlikuje z mikavnim berilom; če ono izčita, že po drugej hlastno sega, vse se piplje za nje. Žal, da še jih vse premalo pristopa k temu društvu, dosti veliko je še premožnih ljudi kmetškega stanú, da si na posodo knjige prosijo in dobijo, pa jih nič ne vrnejo, ali pa strgajo, misleč, saj še ima več knjig. Ali temu ni tako, vsaka knjiga se more lepo hraniti. Dajte si jih tudi trdo vezati, saj imate blizo po farah domače knjigo-vezarje, ki po ceni delajo, ni vam treba po mestih davati in vezanja drago plačevati. Vsi duhovniki, učitelji, rodoljubi opozorite pri vsaki priložnosti, da si bodo dali knjige pri domačih vezati in naj bi vsaki stari ud še novega pridobil. Dobro se razloči, kje so goreči duhovni pastirji, vneti rodoljubi; tam je tudi veliko število udov, kjer se razvija slovensko narodni duh. V Skomarški fari je gotovo dosti nemčurjev, ker je tako malo družbinih udov, saj še župan ni. V drugih farah bi še vse lahko bilo večje število udov, da so komaj 5 ali 7 na sto duš. Veliki korak v pospeh in množitev udov bi še lahko storili botri in botre, krstni in birmski. Botrov je to sveta dolžnost naročevati bukve Mohorske, saj ta goldinar si lahko pogrešate, namesto gizdavosti, lecetov, velike pijače in s tem goldinarjem bote dali lepih navkov in v probujenje slov. naroda. Bogati botri, naročujte njim dosmrtno! Botrov je na stotisočev po vsem slovenskem svetu, marsikateri boter pa še ne ve, kako bi lahko dobro delo storil v dušnem in narodnem oziru. Velikanski napredek iz večih tisuči pa bi storili s

tem družbi sv. Mohorja. Sv. Mohor v nebesih bode vaše podjetje obilno blagoslovil. Upanje imam, da bo družba vse Slomšekove spise dala na svitlo, da bode koledar z obilno lepimi podobami ozalšan, lepo primernim kratkočasnim berilom napolnjen Imenik udov se ne sme opustiti, silno radi pogledamo imenik udov, vsaki rad to pogleda in si išče svojih znancev in gospodov, kje da so in koliko udov da je v tem kraju in je še tudi za drugo korist. Dobro in koristno bi tudi bilo, da bi družba kuharske bukve izdala, prav potrebne bi bile med prostim ljudstvom zastopno spisane; kmečki ljudje jih nič nimajo. Šolska družba sv. Cirila in Metoda se tudi naj vsako leto naznanja, njeni vspeh, da se bo širila v prid in zmago narodnih Slavjanov. Bog daj in sreča junaška. Rodoljub.

Iz Vranskega. (Petje.) Pri nas je ustanovljenje pevskega društva vzbudilo splošnje zadovoljnost med miroljubnimi tržani, kajti s tem je ponočno pevanje po ulici potihnilo. To društvo, sestojéče iz trških fantov, vadi in podučuje brezplačno gospod nadučitelj Cizelj. Kakor v navadi gibčni jeziki tukajšnjih klepetulj le preradi vsako reč do dobrega pretresajo in prežvekajo, tako so tudi to društvo jeli na dolgo in široko obirati. Dal pa Bog, da bi se kmalu povrnil zopet mir med naše pevsko društvo, saj so ga na nečuvén način pa brez vzroka napali zli jeziki.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na katero stran da se obrne vlada na Dunaji, za to se hodi ob sedanjih volitvah. Vsled tega pa so možje vseh strank sedaj po konci in je podoba, da pride vse najbolj in v prvi vrsti na česke volitve. Če bode ondi zmaga na strani Mladočehov, potem pride nemška liberalna stranka na vrh in prične se doba nevesela za konservativno in slovansko stranko. Velika večina sicer ne bode na strani liberalcev, toda do volje jim je bode za to, da se nam podere še to malo, kar se je v zadnjih letih obrnilo v državi na bolje. — Na Štajarskem ostane, kakor je podoba, vsaka stranka, liberalna, konservativna pa slovenska, pri številu svojih drž. poslancev, izmed njih pa bode torej nemška liberalna stranka tudi še nadalje najmočnejša ter bode, če pride liberalna vlada, še drzniša nam nasproti, kakor je bila že doslej. — Na Koroškem nasvetuje slov. stranka za poslanca kmečke volilne skupine v Celovci g. Fr. Murija, kmečke volilne skupine v Beljaku pa g. M. Štiha. Bog daj zmage! — Tudi nemški konservativci nasvetujejo dva poslance in sicer za Wolfsberško in Smohorsko volilno skupino. Razume se, da jih slov. volilci podpirajo in mogoče torej, da zmaga kateri konservativec. — Kakor se kaže, niso